

Základná škola, Komenského 135/6, 068 01 Medzilaborce

Vnútorný poriadok školy

September 2024

OBSAH:

1. DOCHÁDZKA ŽIAKOV DO ŠKOLY	5
2. PRÍCHOD ŽIAKOV DO ŠKOLY	6
3. PRAVIDLÁ SPRÁVANIA SA ŽIAKA	7
4. SPRÁVANIE SA ŽIAKOV POČAS PRESTÁVOK, PRI PRECHODE DO ODBORNÝCH UČEBNÍ	11
5. ODCHOD ŽIAKOV ZO ŠKOLY	12
6. PODMIENKY NAKLADANIA S MAJETKOM	12
7. PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV A ICH OCHRANY PRED SOCIÁLNOPATOLOGICKÝMI JAVMI, DISKRIMINÁCIOU ALEBO NÁSILÍM	13
8. SPRÁVANIE SA ŽIAKOV MIMO ŠKOLY	15
9. TRIEDNA SAMOSPRÁVA ŽIAKOV	15
10. ŠKOLSKÁ SAMOSPRÁVA ŽIAKOV	16
11. VÝCHOVNÉ OPATRENIA A ODMENY	16
12. STRAVOVANIE V ŠKOLSKEJ JEDÁLNI	18
13. ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ	19
14. ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI ŽIAKA	19
15. ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU	21
16. OPRAVNÉ A KOMISIONÁLNE SKÚŠKY	23

17. ŠKOLSKÉ ÚRAZY	24
18. PRAVIDLÁ VZÁJOMNÝCH VZŤAHOV S PEDAGOGICKÝMI ZAMESTNANCAMI A ĎALŠÍMI ZAMESTNANCAMI ŠKOLY	25
19. POSTUP ŠKOLY PRI ZANEDBÁVANÍ ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY ŽIAKA	25
20. STRATÉGIA ZVLÁDANIA ŠIKANOVANIA A NÁSILIA V ŠKOLE	26
21. ZÁSADY NA OCHRANU ŽIAKOV PRED ŠÍRENÍM LEGÁLNYCH A NELEGÁLNYCH LÁTOK	27
22. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE	28

Školský poriadok bol aktualizovaný a prerokovaný Pedagogickou radou dňa 26. augusta 2024.

Školský poriadok bol schválený riaditeľkou školy dňa 26. augusta 2024.

Školský poriadok nadobúda účinnosť 1.septembra 2024.

Školský poriadok bol prerokovaný Radou školy dňa 23. septembra 2024.

Čl.1

DOCHÁDZKA ŽIAKOV DO ŠKOLY

Vyučovanie je organizované podľa rozvrhu hodín, ktorý je schválený riaditeľkou školy. Rozvrh hodín je umiestnený pri dverách každej triedy a každej učebne.

Začiatok vyučovania je o 8.00 hod. Vyučovacia jednotka trvá 45 minút, začína a končí zvoním.

Prestávky medzi vyučovacími hodinami trvajú nasledovne: 10, 10, 15, 10, 10, 35 minút.

Veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15 minút.

VYUČOVACIA HODINA		PRESTÁVKA
1. hodina	8.00 – 8.45	8.45 – 8.55
2. hodina	8.55 – 9.40	9.40 – 9.50
3. hodina	9.50 – 10.35	10.35 – 10.50
4. hodina	10.50 – 11.35	11.35 – 11.45
5. hodina	11.45 – 12.30	12.30 – 12.40
6. hodina	12.40 – 13.25	13.25 – 14.00
7. hodina	14.00 – 14.45	

1. Žiak je povinný dochádzať na vyučovanie pravidelne a včas podľa rozvrhu hodín a zúčastňovať sa ostatných podujatí, ktoré škola organizuje. Účasť na vyučovaní nepovinných predmetov a dochádzka do školského klubu detí je pre zaradených žiakov povinná.

2. Vyučovanie a podujatie školy môže žiak vymeškať pre chorobu, vážnu udalosť v rodine, pre veľmi nepriaznivé počasie a nepredvídané dopravné pomery.

3. Ak žiak chýba na vyučovaní z vopred známych dôvodov, je povinný oznámiť to včas triednemu učiteľovi. Ak ostal doma pre vopred známu príčinu bez oznámenia, triedny učiteľ nemusí vymeškané hodiny ospravedlniť.

4. Neprítomnosť žiaka ospravedlňuje škola na základe žiadosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia; vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch škola môže vyžadovať lekárske potvrdenie o chorobe alebo iný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť neprítomnosti. Ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá najviac päť po sebe nasledujúcich vyučovacích dní a súhrne počas mesiaca najviac 10 vyučovacích dní, neprítomnosť ospravedlňuje zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia; ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá viac ako päť po sebe

nasledujúcich vyučovacích dní a súhrne počas mesiaca viac ako 10 vyučovacích dní, vyžaduje sa aj predloženie potvrdenia od lekára.

5. Ak žiak ostane doma pre nepredvídanú príčinu, rodičia sú povinní oznámiť triednemu učiteľovi príčinu neprítomnosti do 24 hodín.

6. Za neospravedlnené hodiny môže byť žiak potrestaný zníženou známkou zo správania alebo podaním oznámenia na rodičov.

7. Ak žiak svojvoľne opustí školu počas vyučovania, nesie za tento čin on, resp. zákonný zástupca plnú zodpovednosť.

8. Žiak si môže zabudnúť úbor na TSV 3x za polrok s tým, že pred hodinou sa príde ospravedlniť vyučujúcemu.

Čl. 2

PRÍCHOD ŽIAKOV DO ŠKOLY

V školskom roku 2024/2025 pri ceste do školy sa žiaci riadia aktuálnymi opatreniami ÚVZ SR a pokynmi RÚVZ. Sprevádzajúce osoby majú zákaz pohybovať sa vo vnútorných priestoroch školy.

1. V pracovné dni sa budova školy otvára o 7,00 hod. Do školskej budovy vchádzajú žiaci vedľajším vchodom.

2. Žiak si pred vstupom do budovy dôkladne očistí obuv a odoberie sa do pridelenej časti školy, kde si odloží vrchný odev, preobuje sa do zdravotne nezávadných prezúvok, ktoré nezanechávajú na podlahe stopy a uloží si topánky.

3. Žiaci prichádzajú do školy spravidla 30 až 15 min pred začiatkom vyučovania a odchádzajú bezprostredne po jeho ukončení. Žiaci odchádzajú do priestorov tried od 7,45 hod (do toho času dozerá na žiakov v šatniach RŠ poverená osoba) podľa pokynov pedagóga konajúceho dozor.

4. Žiaci na vyučovanie prichádzajú tak, aby pred začiatkom hodiny boli na svojom mieste s pripravenými učebnými pomôckami. Vyučovanie začína o 8,00 hod. a riadi sa rozvrhom hodín. Na popoludňajšie vyučovanie a záujmovú činnosť prichádzajú 5 min. pred začiatkom vyučovania

(činnosti), vyčkajú na príchod vyučujúceho, ktorý žiakov vpustí do príslušnej učebne. Ak chce žiak opustiť školu pred vyučovaním, musí požiadať o povolenie dozor konajúceho učiteľa.

5. Budova školy sa ráno uzavrie o 8.00 hod. Počas vyučovania je škola uzavretá. Školník v tom čase poskytuje návštevníkom školy nevyhnutné informácie, bráni odcudzeniu a poškodeniu školského inventáru, osobných vecí žiakov a zamestnancov, kontroluje priestory šatne (vetranie, osvetlenie, uzamknutie).

6. Činnosť Školského klubu detí sa začína o 11,30 hod, končí o 16,30 hod.

Čl. 3

PRAVIDLÁ SPRÁVANIA SA ŽIAKA

1. Žiak je povinný správať sa v škole slušne, dbať na pokyny pedagogických pracovníkov a ostatných zamestnancov školy, podľa svojich schopností sa svedomito pripravovať na vyučovanie a dodržiavať školský poriadok. Žiak čo najúčelnejšie využíva čas na vyučovacích hodinách. Je zdvorilý a úctivý voči všetkým pedagógom a zamestnancom školy, rodičom, všetkým starším ľuďom, ale aj ku svojim spolužiakom.

2. Žiak prichádza na vyučovanie a všetky školské podujatia včas, riadne pripravený, so všetkými učebnými pomôckami, ktoré podľa rozvrhu potrebuje na vyučovanie. Veci potrebné na hodinu si žiak pripraví cez prestávku. Ostatné veci má v aktovke, ktorá je zavesená, alebo uložená vedľa lavice z vnútornej strany.

3. Každý žiak má právo sedieť s kým chce, pokiaľ svojím správaním neruší učiteľa, alebo žiakov. Ak poruší tieto pravidlá, môže vyučujúci rozhodnúť o mieste sedenia žiaka. V odborných učebniach, dielňach určuje žiakovi miesto príslušný vyučujúci.

4. Žiak po zazvonení na hodinu sedí na svojom mieste a očakáva príchod vyučujúceho. Prichádzajúceho pedagóga (alebo iného návštevníka) pozdraví povstaním zo svojho miesta. Takto pozdraví aj odchádzajúceho učiteľa (resp. iného dospelého návštevníka). Na hodinách TSV, VYV, INF a písaní kontrolných prác žiaci nezdravia.

5. Žiak na vyučovaní sedí slušne, pozorne sleduje učiteľov výklad i odpovede spolužiakov, svedomito a aktívne pracuje, nenašepkáva, neodpisuje a nevyrušuje.
6. Ak chce žiak odpovedať alebo sa vyučujúceho niečo spýtať, hlási sa zdvihnutím ruky.
7. Ak sa žiak na vyučovanie nepripravil, alebo nemá domácu úlohu, ospravedlní sa vyučujúcemu pred začatím hodiny a uvedie dôvod svojej nepripravenosti. Domáce úlohy žiaci vypracúvajú doma a neodpisujú ich v škole.
8. Žiak môže opustiť triedu, ihrisko alebo pracovné miesto len so súhlasom vyučujúceho. Ak žiak svojvoľne opustí školu počas vyučovania, nesie za tento čin on, resp. zákonný zástupca plnú zodpovednosť.
9. Plnú zodpovednosť nesie žiak a jeho zákonný zástupca (rodič) aj za: odcudzenie predmetov školského inventáru, odcudzenie predmetov patriacich spolužiakom alebo iným osobám, úmyselné poškodenie lavíc, fyzické násilie na spolužiakoch, šikanovanie, neodôvodnené nedodržiavanie pokynov vyučujúcich, vykláňanie sa z okien, vyhadzovanie papierov a iných odpadkov z okien, šmýkanie po schodiskových zábradliach, neodôvodnené behanie po chodbách a schodoch, manipuláciu so zariadeniami elektrických rozvodov, hasiacimi prístrojmi, nedovolenú manipuláciu s didaktickou technikou a pomôckami na vyučovanie, stratu, poškodenie alebo predčasné opotrebovanie učebníc. Uloženie opatrení po návrhu a prekonzultovaní s Pedagogickou radou odsúhlasuje riaditeľka školy.
10. Žiak udržiava svoje pracovné miesto a okolie v čistote a poriadku.
11. Manipulovať s oblokmí, žalúziami, svetelnými vypínačmi, notebookom, dataprojektorom a audiovizuálnymi prístrojmi môžu žiaci len so súhlasom učiteľa. Pri poškodení počas nedovolenej manipulácie škodu hradí rodič, resp. zákonný zástupca nezodpovedného žiaka a ak sa nezistí vinník, škodu nahradí kolektív triedy.
12. Do školy je neprípustné nosiť predmety, ktoré žiak v škole nepotrebuje. Ak vyučujúci takýto predmet zistí, žiakovi ho odoberie a vráti rodičom. Na vlastnú zodpovednosť nosí do školy cenné predmety (klenoty, hodinky, retiazky, prstene, ...) a väčšie sumy peňazí (ak je to potrebné pre školské účely, zoberie ich so sebou do triedy a čo najskôr odovzdá vyučujúcemu). Pri ich

odcudzení škola nebude robiť žiadne opatrenia. Ak žiak zistí stratu veci, ktorá podlieha poisteniu, oznámi to vyučujúcemu, na ktorého hodine stratu zistil. Ten sprostredkuje spísanie zápisu o strate so zástupcom RŠ, ktorý vykoná ďalšie opatrenia.

13. Počas vyučovania žiak nesmie používať mobilný telefón! Žiaci sú povinní odovzdať svoj mobilný telefón triednemu učiteľovi do 8.00 hod. Mobilné telefóny budú uložené na bezpečnom mieste. Odovzdanie mobilných telefónov prebehne na konci poslednej vyučovacej hodiny. Ak potrebuje žiak telefonovať s rodičom, môže len s povolením triedneho učiteľa. Porušenie tohto zákazu je považované za hrubý priestupok voči vnútornému poriadku školy!

V prípade, že žiak použije na internete fotografiu alebo iný záznam z vyučovania a zo školy bez súhlasu daných osôb, bude mu znížená známka zo správania na stupeň 3.

14. Kartové hry hrať v priestoroch školy je zakázané.

15. V špecializovaných učebniach / jazyková trieda, PC učebňa, telocvičňa, knižnica, „umelecká“ trieda /, počas laboratórnych prác, sa žiaci riadia vnútorným poriadkom týchto zariadení.

16. Oslovenie a pozdravy :

- a) žiak zásadne zdraví všetkých zamestnancov školy
- b) žiak oslovuje všetkých pracovníkov školy pán - pani

17. Žiakom nie je dovolené manipulovať so zásuvkami a inými elektrickými zariadeniami v triedach, manipulovať s učebnými pomôckami v neprítomnosti učiteľa, nosiť do školy predmety, ktoré môžu byť zdrojom úrazu alebo požiaru (nože, zápalky, horľavé látky, výbušniny - petardy a pod.), používať omamné prostriedky, fajčiť, hrať hazardné hry (aj mimo školy), konať činnosť, ktorá ohrozuje zdravie spolužiakov a zamestnancov školy, majetok školy, žuť počas vyučovania žuvačku a lepiť ju na školský nábytok, alebo podlahu. Za tieto priestupky môže byť žiakovi udelené pokarhanie TU, RŠ, resp. znížená známka zo správania.

18. Žiak musí chrániť svoje zdravie a zdravie spolužiakov; žiak nevykonáva činnosti, ktoré sú zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívať zdraviu škodlivé látky. Žiak nesmie nosiť do školy predmety ohrozujúce vlastné zdravie a zdravie spolužiakov a pedagogických zamestnancov.

19. Žiak môže svoje otázky, názory, postrehy, pripomienky k daniu v škole, k spolužiakom, pedagogickým a prevádzkovým zamestnancom (k čomukoľvek) slobodne vyjadriť ústne alebo písomne (aj anonymne). Lístok s textom môže vložiť do Skrinky dôvery, ktorá je majetkom Žiackeho parlamentu, alebo sa priamo obrátiť na RŠ. Žiacky parlament s jeho koordinátorom riešia písomné vyjadrenie samostatne alebo v spolupráci s RŠ.

20. Všetky písomnosti a potvrdenia si žiaci vybavujú výlučne prostredníctvom triedneho učiteľa.

21. Na školských vychádzkach, exkurziách, výletoch, lyžiarskom a plaveckom výcviku dodržiavajú pokyny vedúceho učiteľa a ostatných pedagogických zamestnancov. Dodržiavajú určené termíny miesta a času sústredenia.

22. Posielať žiakov mimo školské priestory zo súkromných dôvodov počas vyučovania je všetkým pedagogickým a prevádzkovým pracovníkom zakázané.

23. Ak žiak potrebuje riešiť problém s triednym učiteľom a ten sa na pracovisku nenachádza, obráti sa na zástupcov alebo riaditeľku školy.

Čl.4

SPRÁVANIE SA ŽIAKOV POČAS PRESTÁVOK, PRI PRECHODE DO ODBORNÝCH UČEBNÍ

1. Žiak má právo zvoliť si náplň prestávky, pokiaľ zachováva pravidlá bezpečnosti a neruší ostatných. **Žiaci bez povolenia dozor konajúceho pedagóga majú zakázané pohybovať sa mimo priestorov budovy školy počas celého vyučovania.**

2. Počas prestávok sa žiaci spravidla zdržujú vo svojich triedach. Dvere na triedach sú počas nich dokorán otvorené. Žiaci si zvolia náplň prestávky tak, aby neporušili pravidlá bezpečnosti a nerušili ostatných, riadia sa pokynmi pedagóga konajúceho dozor.
3. Po 3. vyučovacej hodine je veľká prestávka, určená na desiatovanie. Počas veľkej prestávky si žiak zvolí jej náplň tak, aby neporušil pravidlá bezpečnosti a nerušil ostatných, inak sa riadi pokynmi pedagóga konajúceho dozor.
4. Papiere a rôzne odpadky odhadzujú žiaci do košov. Je zakázané rozhadzovať odpadky po chodbách, záchodoch, hádzať do záchodových mís, pisoárov a umývadiel.
5. Ak majú žiaci vyučovanie v odborných učebniach, vezmú si potrebné veci a disciplinovane sa pred koncom prestávky, po 1. zvonení, presunú pred odbornú učebňu.
6. Počas prestávok na chodbách vykonávajú dozor pedagogickí zamestnanci. Dozor vyučujúcich na chodbách sa riadi rozpisom dozorov.
7. Cez prestávku chodia určení žiaci po pomôcky.
8. Učiteľ telesnej výchovy zodpovedá za bezpečný presun žiakov na vyučovanie, organizáciu prezliekania a prezúvania.
9. Na pracovné vyučovanie a telesnú výchovu (resp. iné vyučovacie hodiny mimo triedy) nastupujú žiaci po skončení prestávky v triede alebo pred vchodovými dverami školy (podľa pokynov vyučujúceho), kde disciplinovane čakajú na vyučujúceho.
10. Stravovanie v školskej jedálni prebieha od 11,30 do 13,35 hod. Povinnosťou žiaka je správať sa v ŠJ podľa Vnútorného poriadku ŠJ (vypracovaného vedúcou ŠJ) slušne, ohľaduplne, nepoškodzovať príbor, zariadenie jedálne, nezdržiavať sa v nej viac, ako je nutné.

Čl.5

ODCHOD ŽIAKOV ZO ŠKOLY

1. Po skončení poslednej vyučovacej hodiny si každý žiak uloží svoje veci do aktovky, vyčistí si svoje miesto a okolie od papierov a iných nečistôt a vyloží si stoličku na lavicu.
2. Na pokyn učiteľa žiaci opustia triedu, na chodbe sa zoradia a pod vedením učiteľa odídu do šatne. V šatni sa žiaci preobujú, oblečú a pod dozorom vyučujúceho opustia školskú budovu. Celý odchod je disciplinovaný a usporiadaný. Dozor vyučujúcich na chodbách sa riadi rozpisom dozorov.
3. Po skončení vyučovania idú žiaci ihneď domov. Zdržiať sa v triede alebo areáli školy bezdôvodne a bez dozoru pedagóga je po vyučovaní žiakom zakázané!

Čl.6

PODMIENKY NAKLADANIA S MAJETKOM

1. Žiak je povinný šetriť učebnice a školské potreby, udržiavať v poriadku a v čistote svoje miesto, triedu a iné školské priestory, chrániť majetok školy pred poškodením. Je povinný nosiť do školy učebnice a školské potreby podľa rozvrhu hodín.
2. Akékoľvek poškodenie zariadenia školy z nedbanlivosti alebo úmyselné poškodenie je v plnej miere povinný zaplatiť rodič žiaka, resp. jeho zákonný zástupca.
3. Ak žiak prestupuje na inú školu, učebnice a školské potreby si ponechá a odovzdá v škole, kde ukončí školský rok.
4. Každý žiak je povinný mať učebnice riadne zabalené. Ak žiak v priebehu školského roka poškodí učebnicu viac ako 20%, musí rozdiel uhradiť. Ak učebnicu stratí, musí ju zaplatiť ako novú.
5. Kolektív triedy sa v kmeňových triedach stará o estetickú úpravu učebne a sústavnú kontrolu žiackeho nábytku (stoličky, stoly) a ostatný inventár učebne.

Čl.7

PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV A ICH OCHRANY PRED SOCIÁLNOPATOLOGICKÝMI JAVMI, DISKRIMINÁCIOU ALEBO NÁSILÍM

1. Žiak musí byť v škole a na všetkých školských a mimoškolských podujatiach oblečený a upravený vhodne, vkusne a veku primerane (neodporúča sa make-up, farbenie vlasov, lakovanie nechtov a pod.). Prezúva sa do zdravotne vyhovujúcich prezúvok.
2. Na každú hodinu výtvarnej výchovy, pracovného vyučovania, technickej výchovy a telesnej výchovy si nosí vhodný pracovný a športový úbor.
3. Žiaci sa správajú ohľaduplne k svojim zdravotne oslabeným spolužiakom.
4. Ak sa žiak počas vyučovania necíti zdravotne v poriadku, oznámi to ihneď vyučujúcemu alebo triednemu učiteľovi.
5. V prípade, že má žiak zdravotné problémy už doma, neprichádza do školy. V sprievode zákonného zástupcu navštívi detského lekára.
6. Lekárske, stomatologické prehliadky, očkovania - žiaci sa ich zúčastnia v doprovide rodiča.
7. V prípade, že u žiaka nastanú zdravotné problémy v škole, triedny učiteľ to oznámi rodičom, zákonným zástupcom, a tí si žiaka osobne vyzdvihnú v škole.
8. Žiak je povinný bezodkladne informovať triedneho učiteľa, dozor konajúceho učiteľa alebo inú osobu konajúcu dozor pri činnosti organizovanej školou o vzniku úrazu.
9. V prípade školského úrazu je žiakovi poskytnutá prvá pomoc. Lekárničky sú umiestnené pri zborovni, telocvični, u školníka. Na odborné ošetrenie sprevádza zraneného dospelá osoba.
10. Žiakom je zakázané:
  - používať akékoľvek formy šikanovania, zastrasovania, obťažovania alebo

násilia voči ostatným žiakom

- naháňať sa v priestoroch školy /vonkajších, vnútorných/
- vyvolávať hádky a roztržky končiace bitkou, šikanovať spolužiakov
- vzájomne sa napádať a napádať spolužiakov iných ročníkov - šikanovanie
- odhadzovať odpadky na podlahu, ktoré potom slúžia ako zdroj úrazu
- nosiť do školy ostré predmety, nože, boxery, zápalky, petardy, pyrotechnické výrobky, nosiť a používať laserové ukazovadlá

11. Fajčenie a používanie zdraviu škodlivých omamných látok je prísne zakázané!

12. Šírenie legálnych a nelegálnych drog v školskom prostredí je prísne zakázané!

13. Žiaci sú povinní hlásiť svojmu triednemu učiteľovi, výchovnému poradcovi, RŠ, prípadne ZRŠ akékoľvek formy šikanovania, diskriminácie, zastrasovania, obťažovania, násilia, ktoré boli použité proti nim alebo ktorého boli svedkom.

Čl.8

SPRÁVANIE SA ŽIAKOV MIMO ŠKOLY

1. Žiak je povinný slušne sa správať i v čase mimo vyučovania. Nepoškodzuje verejný (autobusové čakárne a iné) a súkromný majetok (ploty, múry, odpadkové koše, automobily a iné).

2. Žiak nesmie fajčiť, požívať alkohol a iné návykové látky a navštevovať veku neprimerané podujatia a zariadenia.

3. Vo večerných hodinách sa môže zdržiavať mimo domu len v sprievode rodičov.

4. Závažné priestupky žiaka týkajúce sa školy, ktorých sa dopustí mimo školy, môžu ovplyvniť klasifikáciu jeho správania.

Čl.9

TRIEDNA SAMOSPRAVA ŽIAKOV

1. Žiaci kolektív triedy so súhlasom triedneho učiteľa volí žiacku samosprávu, ktorú tvoria predseda a ďalší členovia (podľa odporúčania triedneho učiteľa). Predseda zastupuje triedu, dbá o poriadok, správanie spolužiakov a o inventár triedy, predkladá požiadavky triednemu učiteľovi a ostatným vyučujúcim. Povinnosti ďalších členov určuje triedny učiteľ. Triedna žiacka samospráva je pomocný orgán triedneho učiteľa.

2. Týždenníkov určuje triedny učiteľ, sú dvaja a zapisuje ich do triednej knihy. Ich povinnosti sú najmä:

- pred vyučovaním zotru tabuľu, pripraví kriedu / fixky a ostatné potreby /
- na každej vyučovacej hodine na požiadanie vyučujúceho hlásia neprítomných
- oznámia po 10 minútach riaditeľke školy alebo zástupkyňi riaditeľky školy neprítomnosť učiteľa na vyučovacej hodine
- počas prestávky vetrajú triedu
- po skončení vyučovania zotru tabuľu, uložia pomôcky, zatvoria obloky, prekontrolujú uzáver vody
- dbajú o estetické prostredie triedy, vrátane starostlivosti o kvety

Čl. 10

ŠKOLSKÁ SAMOSPRAVA ŽIAKOV

1. V škole pracuje žiacky parlament /ŽP/, ktorý je zložený zo zástupcov žiakov z ročníkov 5 až 9.

2. Každá trieda má jedného voleného zástupcu.

3. Na čele žiackeho parlamentu je jeho predseda, ktorého si zvolia členovia ŽP spomedzi seba.

4. Súčasťou ŽP je sú aj pedagogickí zamestnanci školy, ktorých poverí touto funkciou riaditeľka školy.

5. ŽP zastupuje záujmy žiakov školy, predkladá požiadavky vedeniu školy. ŽP je pomocný orgán riaditeľa školy.

6. Zasadnutia ŽP zvoláva určený pedagogický pracovník na základe plánu práce ŽP alebo podľa požiadaviek členov ŽP alebo vedenia školy.

Čl. 11

VÝCHOVNÉ OPATRENIA A ODMENY

1. Žiaci sa hodnotia na základe Metodického pokynu c.22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

2. Žiak má povinnosť predložiť na vyzvanie učiteľa žiacku knižku, ktorú má počas vyučovacej hodiny pripravenú na lavici.

3. Triedny učiteľ 1x za mesiac vykoná kontrolu ŽK - dopíše známky a poznámky podľa KZ, skontroluje podpísanie ŽK rodičmi. V prípade dlhodobého nezájmu zo strany rodičov, ktoré sa prejavuje nepodpisovaním ŽK, ich predvolá do školy.

4. Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie spolužiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, riaditeľka školy môže použiť ochranné opatrenie, ktorým je okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania, umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca. Riaditeľka školy okamžite bezodkladne privolá zákonného zástupcu, zdravotnú pomoc, policajný zbor. Ochranné opatrenie slúži na upokojenie žiaka. O dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia vyhotoví riaditeľka školy písomný záznam (§ 58 ods. 3 a 4 školského zákona).

5. Porušovanie vnútorného poriadku školy zo strany žiakov riešime takto :

a) Napomenutie triednym učiteľom :

Menej závažné priestupky ak sú zapísané v ŽK aspoň 1- krát (zabúdanie ŽK, školských pomôcok, vyrušovanie na vyučovaní)

b) Pokarhanie triednym učiteľom :

Závažné priestupky proti VPŠ, za opakované priestupky po napomenutí triednym učiteľom, za 3 zápisy , nevhodné vyjadrovanie žiakov v škole, nedodržiavanie pokynov vyučujúceho, opustenie areálu školy bez povolenia, neospravedlnenú neúčasť na vyučovaní 1-6 vyuč. hodín

c) Pokarhanie riaditeľom školy :

Veľmi závažné priestupky proti VPŠ, za 4 zápisy v KZ, za opakované priestupky po pokarhaní tr. učiteľom, 7- 15 neospravedlnených hodín, poškodzovanie majetku spolužiakov, školy, na verejnosti, ohrozovanie svojho zdravia a iných spolužiakov, podvádzanie vyučujúceho.

d) Znížená známka zo správania na 2. stupeň :

Za hrubé priestupky proti VPŠ, za opakované priestupky po riad. pokarhaní, za fajčenie, požívanie omamných látok, drobné krádeže, šikanovanie spolužiakov, 16 - 30 neospravedlnených hodín, hrubé vystupovanie voči vyučujúcemu.

e) Znížená známka zo správania na 3 stupeň :

Za veľmi hrubé porušenie VPŠ, za opakované priestupky po znížení známky zo správania na 2. stupeň, účasť pri hazardných hrách (v škole, na verejnosti), nad 30 neospravedlnených hodín, propagácia rasizmu.

Tento žiak bude nahlásený kurátorovi OÚ.

f) Znížená známka zo správania na 4 stupeň :

Za opakované priestupky aj po znížení známky zo správania na 3. stupeň. Celý prípad sa posunie kurátorovi OÚ s možnosťou umiestnenia žiaka do diagnostického ústavu.

6. Zápis do KZ ma právo zapísať každý vyučujúci ZŠ alebo vychovávateľka ŠKD.

7. Odmeny a ocenenia:

Individuálna ústna pochvala učiteľom

a. Pochvala triednym učiteľom:

- za výborný prospech a vzorné správanie
- za reprezentáciu triedy a školy v súťažiach (úspešný riešiteľ v školských alebo obvodových kolách súťaží),
- za pomoc triednemu učiteľovi, príp. iným vyučujúcim a za korektné vzťahy medzi spolužiakmi.

b. Pochvala riaditeľom školy:

- za výborný prospech a vzorné správanie /(priemer známok 1,00)

- za reprezentáciu školy (úspešný riešiteľ v okresných , regionálnych a vyšších kolách súťaží)
- za záslužný alebo statočný čin.

Čl. 12

STRAVOVANIE V ŠKOLSKEJ JEDÁLNI

1. Správanie žiakov v školskej jedálni usmerňuje vnútorný poriadok školskej jedálne.
2. V prípade nevhodného správania sa žiaka v školskej jedálni môže byť tento zo školského stravovania vylúčený.

Čl.13

ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

1. Žiak je do ŠKD prijatý na základe zápisného lístka vyplneného rodičmi a po uhradení stanoveného poplatku.
2. Začiatok činnosti v ŠKD je o 11,30 hod, končí o 16,30 hod. / podľa denného rozvrhu /.
3. Ak má žiak odísť z ŠKD v iný čas ako je uvedený v zápisnom lístku, musia to rodičia oznámiť vychovávateľke písomne alebo poslať po žiaka dospelú osobu.
4. Na žiaka ŠKD sa v plnom rozsahu vzťahuje Vnútorný poriadok školy – časť Povinnosti žiaka.
5. Pri nedodržovaní školského poriadku môže byť žiak z ŠKD vylúčený.

Čl.14

ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI ŽIAKA

(1)**Dieťa alebo žiak má právo na :**

1. rovnoprávny prístup ku vzdelávaniu

2. bezplatné vzdelanie v základných a v stredných školách
3. vzdelanie v štátnom a materinskom jazyku v rozsahu ustanovenom týmto zákonom
4. individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti a možnosti, nadanie a zdravotný stav v rozsahu ustanovenom týmto zákonom
5. bezplatné zapožičiavanie učebníc a učebných textov na povinné vyučovacie predmety
6. úctu k jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti
7. poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním
8. výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí
9. organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom, zdravotnému stavu a v súlade so zásadami psychohygieny,
10. úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu
11. na slobodnú voľbu voliteľných a nepovinných predmetov v súlade so svojimi záujmami a záľubami v rozsahu ustanovenom vzdelávacím programom
12. na informácie týkajúce sa jeho osoby a jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov
13. na individuálne vzdelávanie za podmienok ustanovených týmto zákonom podľa § 24.

(2) Dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú.

(3) Dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo používať pri výchove a vzdelávaní špeciálne učebnice a špeciálne didaktické a kompenzačné pomôcky; nepočujúcim deťom a žiakom sa zabezpečuje právo na vzdelávanie s použitím posunkovej reči nepočujúcich ako ich prirodzeného komunikačného prostriedku; nevidiacim deťom a žiakom sa zabezpečuje právo na výchovu a vzdelávanie s použitím Braillovoho písma; deťom a žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou sa zabezpečuje právo na výchovu a vzdelávanie prostredníctvom náhradných spôsobov dorozumievania.

(4) Dieťa alebo žiak je povinný

a) neobmedzovať svojím konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania

- b) dodržiavať školský poriadok školy a ďalšie vnútorné predpisy školy alebo školského zariadenia
- c) chrániť pred poškodením majetok školy alebo školského zariadenia a majetok, ktorý škola alebo školské zariadenie využíva na výchovu a vzdelávanie
- d) chrániť pred poškodením učebnice, učebné texty a učebné pomôcky, ktoré im boli bezplatne zapožičané
- e) pravidelne sa zúčastňovať na výchove a vzdelávaní a riadne sa vzdelávať, ak tento zákon neustanovuje inak
- f) konať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb zúčastňujúcich sa na výchove a vzdelávaní
- g) ctíť si ľudskú dôstojnosť svojich spolužiakov a zamestnancov školy alebo školského zariadenia
- h) rešpektovať pokyny zamestnancov školy alebo školského zariadenia, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vnútornými predpismi školy a dobrými mravmi
- i) zúčastňovať sa mimoškolských aktivít, na ktoré sa prihlásil
- j) vyjadrovať svoj názor vždy slušným spôsobom
- k) akékoľvek ubližovanie spolužiakom a náznaky šikanovania medzi žiakmi ihneď hlásiť triednemu učiteľovi, výchovnému poradcovi alebo vedeniu školy.

Čl.15

ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU

I. Práva a povinnosti rodiča (zákonného zástupcu žiaka)

1. Rodičia, zákonní zástupcovia žiakov, bývalí žiaci školy, ostatní občania a organizácie pôsobiace v obvode školy sa dobrovoľne združujú v Rade rodičov školy. Rodičovská rada je významnou formou aktívnej účasti občanov a rodičov na riešení otázok výchovy detí a mládeže a na riadení škôl a výchovných zariadení.

2. Úlohou Rady rodičov je poskytovať škole materiálnu pomoc verejnoprospešnou prácou svojich členov, predovšetkým pri zlepšovaní školského prostredia, poskytovať škole finančnú pomoc pri

zabezpečovaní mimoškolských a mimotriednych výchovných podujatí, plniť podľa potreby ďalšie úlohy v prospech školy, pomáhať škole pri spolupráci so spoločenskými organizáciami, podporovať úsilie učiteľov o vedomosti žiakov, o zníženie počtu zaostávajúcich žiakov, o výchovu žiakov k uvedomelej disciplíne, pomáhať škole pri výchove žiakov, predovšetkým v mimotriednej a mimoškolskej činnosti, venovať starostlivosť výchove žiakov k správnej voľbe povolania, pomáhať riešiť prípady žiakov s výchovnými problémami a spolupôsobiť pri ochrane detí a mládeže pred škodlivými vplyvmi.

3. Rada rodičov nezasahuje do výchovno-vzdelávacieho procesu školy, ale pomáha vytvárať podmienky pre jeho priaznivý priebeh a podporuje ho.

4. Rodičom a iným osobám nie je dovolené vstupovať počas vyučovania do priestorov školy a vyrušovať učiteľa na vyučovacej hodine, pokiaľ tak nebude prípadne vopred dohodnuté a povolené riaditeľkou školy alebo jej zástupcami.

5. Rodič má plnú zodpovednosť za svoje dieťa v čase mimo vyučovania.

II. Styk zákonných zástupcov žiaka s vedením školy, triednym a ostatnými učiteľmi

1. Styk zákonného zástupcu žiaka s riaditeľstvom školy a s učiteľmi je možný iba po skončení vyučovania. Vo výnimočných prípadoch cez prestávky alebo na pozvanie učiteľom v určený čas.

III. Spolupráca školy a rodiny

1. Škola priebežne informuje rodičov o správaní a prospechu žiaka. Jedným z prostriedkov je žiacka knižka (ŽK). Do ŽK sa vpisujú iba dôležité oznamy. Na tento účel budú slúžiť aj rodičovské združenia, ktoré budú zvolávané minimálne 3x v školskom roku.

2. Učiteľ oznamuje rodičom nielen nepriaznivé správy o ich deťoch, ale aj kladné hodnotenia a pochvaly. Forma zápisu v ŽK musí byť premyslená a taktná.

3. Pred zápisom do žiackej knižky učiteľ vždy zváži, či v danom prípade nie je vhodnejší spôsob styku s rodičmi - napr. rozhovor po triednej schôdzke, list rodičom, pozvanie rodičov do školy, návšteva v rodine.

4. Ak majú rodičia pochybnosti o správnosti klasifikácie, môžu do troch dní odo dňa, kedy sa dozvedeli výslednú známku, požiadať riaditeľa školy, aby bol žiak preskúšaný pred stanovenou komisiou.

Čl. 16

OPRAVNÉ A KOMISIONÁLNE SKÚŠKY

1. Žiakovi 5. – 9. ročníka, ktorý má na konci druhého polroka nedostatočný prospech najviac z dvoch predmetov, môže so súhlasom riaditeľky školy vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

2. Opravné skúšky sa konajú v posledný týždeň hlavných prázdnin. Termín určí riaditeľka školy.

3. Ak žiak zo závažných dôvodov nemôže prísť na opravné skúšky, riaditeľka školy umožní vykonať opravné skúšky najneskôr do 15. septembra. Do toho času žiak navštevuje podmienene najbližší vyšší ročník.

4. Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, klasifikuje sa z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal robiť opravnú skúšku stupňom nedostatočný.

5. Komisionálne skúšky vykonáva žiak v týchto prípadoch:

a) ak je skúšaný v náhradnom termíne

b) keď koná opravné skúšky

c) ak sa preskúšanie koná na podnet riaditeľky školy

c) ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti klasifikácie v jednotlivých predmetoch na konci prvého a druhého polroka, môže požiadať o preskúšanie do 3 dní odo dňa, keď bolo žiakovi vydané vysvedčenie

d) ak je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy

f) pri individuálnom vzdelávaní (podľa § 24 školského zákona)

e) v prípade, že plní povinnú školskú dochádzku v zahraničí

6. Komisia pre komisionálne skúšky je trojčlenná. Skladá sa z predsedu, ktorým je spravidla riaditeľ alebo ním poverený učiteľ, skúšajúceho učiteľa, ktorým je spravidla učiteľ vyučujúci žiaka

príslušný predmet a prísediaceho , ktorý má aprobáciu pre daný alebo príbuzný predmet. Výsledok komisionálnej skúšky vyhlási predseda komisie v deň konania skúšky. Tento výsledok je pre klasifikáciu žiaka konečný.

Čl. 17

ŠKOLSKÉ ÚRAZY

1. Každý úraz či poranenie, ku ktorým dôjde počas vyučovania vo všetkých priestoroch školy (trieda, chodba, telocvična, ihrisko, areál školy, školský klub, atď.) sú žiaci povinní nahlásiť ihneď, ak im to dovoľuje ich zdravotný stav, vyučujúcemu alebo dozor konajúcemu učiteľovi alebo triednemu učiteľovi. Úrazy alebo poškodenia zdravia nahlásené v iný deň, ako sa úraz alebo poškodenie zdravia stali, sa nepovažujú za školské úrazy, pokiaľ sa svedecky a hodnoverne nepreukáže inak.

2. Žiak musí akýkoľvek úraz, ktorý sa mu stal počas vyučovania, školskej akcie, výchovnej a záujmovej činnosti bezodkladne nahlásiť:

- vyučujúcemu, ktorý bol prítomný na vyučovacej hodine alebo počas výchovnej respektíve záujmovej činnosti
- dozor konajúcemu učiteľovi, ak sa úraz stal počas prestávky
- triednemu učiteľovi alebo poverenému pedagógovi, ak sa úraz stal počas školskej akcie

3. Úraz musí byť oznámený v ten deň, keď sa stal a pred odchodom žiaka zo školy.

4. Každý úraz musí byť príslušným pedagógom zaevidovaný v knihe úrazov do 3 dní.

5. Priebeh úrazu musí dosvedčiť svedok, ktorý bol v tom čase prítomný na mieste úrazu.

6. Pri úraze žiaka, ktorý je vážny (šitie, zlomenina) a kvôli úrazu vymešká 3 alebo viac vyučovacích dní je potrebné spísať Záznam o registrovanom úraze. Tento záznam musí podpísať aj zákonný zástupca žiaka. Vypísanie záznamu zabezpečí vyučujúci, ktorý bol prítomný pri úraze. V závažných alebo sporných prípadoch sa k zisťovaniu skutočnosti úrazov privolá bezpečnostný technik.

Čl. 18

PRAVIDLÁ VZÁJOMNÝCH VZŤAHOV S PEDAGOGICKÝMI ZAMESTNANCAMI A ĎALŠÍMI ZAMESTNANCAMI ŠKOLY

ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ VZÁJOMNÝCH VZŤAHOV MEDZI ŽIAKMI :

- žiaci školy navzájom dodržiavajú zásady slušnosti a dobré mravy
- žiaci sa k sebe správajú v duchu tolerancie a kamarátstva
- žiaci si navzájom pomáhajú
- žiaci sa navzájom rešpektujú
- žiaci netolerujú medzi sebou prejavy správania sa, ktorého je cieľom ublížiť, ponižiť, ohroziť alebo zastrašiť iného žiaka

ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ VZÁJOMNÝCH VZŤAHOV MEDZI ŽIAKMI ŠKOLY A PEDAGOGICKÝMI ZAMESTNANCAMI ŠKOLY :

- žiaci sa ku všetkým zamestnancom ZŠ správajú zdvorilo a slušne
- žiaci rešpektujú pokyny VŠETKÝCH zamestnancov školy
- žiaci školy pri vyučovaní sa správajú zodpovedne a disciplinovane
- zamestnanci školy rešpektujú dôstojnosť žiaka

Čl. 19

POSTUP ŠKOLY PRI ZANEDBÁVANÍ ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY ŽIAKA / §18, ods.2 zákona č. 281/2002 Z.z. o prídavku na dieťa /

1. Za neospravedlnenú neprítomnosť žiaka v rozsahu 7 - 15 vyučovacích hodín udelí riaditeľka školy žiakovi pokarhanie riaditeľkou školy.
2. Neospravedlnenú neprítomnosť žiaka na viac ako 3 vyučovacích hodinách oznámi triedny učiteľ preukázateľným spôsobom zákonnému zástupcovi žiaka a pozve ho na pohovor, z ktorého sa vyhotoví zápisnica.

3. Za opakovanú neúčast' na viac ako 4 vyučovacích hodinách (toho istého vyuč. predmetu) alebo neospravedlненú neúčast' trvajúcu viac ako 3 vyučovacie dni sa udelí žiakovi znížená známka zo správania.

16 - 30 neospravedlnených hodín   2. stupeň

nad 30 neospravedlnených hodín   3. stupeň

za opakované priestupky aj po znížení známky na 3. stupeň   4. stupeň

4. Neospravedlненá neúčast' trvajúca viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci sa považuje za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky.

5. Túto skutočnosť oznámi v zmysle ustanovenia §5 ods. 9 a 10 zákona 596/2003 Zb. o štátnej správe v školstve a šk. samospráve RŠ obci, v ktorej má zákonný zástupca dieťaťa trvalý pobyt a sociálnemu úradu, v ktorého územnej pôsobnosti sa obec nachádza.

Čl. 20

STRATÉGIA ZVLÁDANIA ŠIKANOVANIA A NÁSILIA V ŠKOLE

Šikanovanie je zámerné opakované ubližovanie druhému /či už fyzické alebo psychické/ jednotlivcom alebo skupinou žiakov, napr. bitie, strkanie, krádež peňazí a vecí, schovávanie a ničenie vecí, ohováranie, nadávky, vylúčenie zo spoločnosti ostatných.

Obet' / šikanovaný žiak / :

- býva slabý, ustráchaný jedinec, spravidla prehráva pri 1. testovaní útočníkom
- máva nízke sebavedomie
- spravidla býva menej zdatný agresor
- má odmietavý vzťah k násiliu
- ťažko sa presadzuje medzi vrstovníkmi /deti osamelé, bez kamarátov/
- nadmerne ochraňovaný rodičmi
- provokujúci správaním
- v kolektíve málo obľúbený

Postup triedneho učiteľa a výchovného poradcu pri výskyte šikanovania v triede :

1. V triede s výskytom šikanovania zistiť pomocou dotazníka závažnosť problému (anonymný dotazník vyplnia všetci žiaci triedy)
2. Pohovor triedneho učiteľa, výchovného poradcu, prípadne vedenia školy s obeťou šikanovania. Musia byť prítomní najmenej dvaja pedagógovia.
3. Nájdenie vhodných svedkov, individuálne konfrontačné rozhovory so svedkami, nikdy nie konfrontácia obeť a agresora súčasne.
4. Rozhovor s agresorom /agresormi/.
5. Pohovor s rodičmi zúčastnených strán samostatne.
6. V prípade viacerých útokov riešenie situácie s políciou, so sociálnou kurátorkou.

Čl. 21

ZÁSADY NA OCHRANU ŽIAKOV PRED ŠÍRENÍM LEGÁLNYCH A NELEGÁLNYCH LÁTOK

Žiakom školy je zakázané :

- fajčiť v priestoroch školy, v okolí školy a pri všetkých činnostiach organizovaných školou
- prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou alkoholické nápoje, pyrotechniku, drogy a iné zdraviu škodlivé látky, používať ich v škole alebo pri činnostiach organizovaných školou

Porušenie týchto nariadení sa bude klasifikovať ako hrubé porušenie školského poriadku.

V ŠKOLE SA STANOVUJÚ TIETO OPATRENIA PROTI ŠÍRENÍU LEGÁLNYCH I NELEGÁLNYCH LÁTOK:

- Vstup do budovy cudzím osobám len po ohlásení u vedenia školy, prípadne u dozoru konajúceho učiteľa.
- Učitelia a pracovníci školy sú povinní upozorniť na podozrivé správanie žiakov.
- V prípade podozrenia na požitie drogy alebo omamnej látky okamžite riešia situáciu v spolupráci s vedením školy.
- V spolupráci s vedením školy kontaktujú zákonného zástupcu žiaka.
- V prípade potvrdenia podozrenia z užívania legálnych alebo nelegálnych látok vyvodí

vedenie školy náležité výchovné opatrenia, o ktorých rozhodne pedagogická rada.

O jej rozhodnutí bude informovaný zákonný zástupca žiaka najneskôr do troch dní od zasadania pedagogickej rady.

Čl. 22

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

1. Zmeny a doplnky Vnútorného poriadku školy schvaľuje riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy.
2. Vnútorný poriadok školy sa dáva na prerokovanie rade školy, rodičovskej rade a žiackemu parlamentu, ktorí môžu doň navrhovať rôzne pripomienky a zmeny.
3. Triedni učitelia sú povinní oboznámiť s Vnútorným poriadkom školy a s jeho prílohami všetkých žiakov triedy ako aj ich rodičov.
4. Súčasťou Vnútorného poriadku školy sú aj Práva a povinnosti žiaka a dieťaťa a jeho zákonného zástupcu, Zásady správania a bezpečnosti v počítačovej učebni, Zásady správania a bezpečnosti v telocvični, Zásady správania sa a bezpečnosti v špeciálnej (umeleckej) triede, Zásady správania a bezpečnosti v učebni chémie, Zásady správania a bezpečnosti v učebni fyziky.

Vnútorný poriadok školy bol spracovaný v zmysle týchto právnych predpisov :

- Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon o správnom konaní (správny poriadok) č.138/2004 Z.z. – úplné znenie zákona č.71/1967 Z.z. o správnom konaní
- Zákon NR SR č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe a samospráve v školstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov
- Zákon NR SR č. 300/2005 Z.z. – Trestný zákon

- Zákon NR SR č.317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch
- Zákon NR SR č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností
- Vyhláška MŠ SR č. 320/2008 o základných školách
- Vyhláška MŠ SR č. 231/2009 o podrobnostiach o organizácii školského roka na ZŠ a SŠ
- Metodický pokyn MŠ SR č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl

5. Vnútorý poriadok školy nadobúda účinnosť 1. septembra 2024.

Všetci žiaci a zamestnanci školy musia byť s Vnútorým poriadkom školy oboznámení. Vnútorý poriadok školy musí byť prístupný všetkým zamestnancom, je záväzný pre všetkých zamestnancov školy, jeho porušenie sa posudzuje ako porušenie pracovnej disciplíny.

V Medzilaborciach 20. 08.2024

PaedDr. Emília Kocanová
riaditeľka školy

Práva a povinnosti dieťaťa, žiaka a jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia (Školský zákon – 245/2008)

(1) Dieťa alebo žiak má právo na :

1. rovnoprávny prístup ku vzdelávaniu,
2. bezplatné vzdelanie v základných a v stredných školách,
3. vzdelanie v štátnom a materinskom jazyku v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
4. individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti a možnosti, nadanie a zdravotný stav v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
5. bezplatné zapožičiavanie učebníc a učebných textov na povinné vyučovacie predmety,
6. úctu k jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti,
7. poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
8. výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí,
9. organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom, zdravotnému stavu a v súlade so zásadami psychohygieny,
10. úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu,
11. na slobodnú voľbu voliteľných a nepovinných predmetov v súlade so svojimi záujmami a záľubami v rozsahu ustanovenom vzdelávacím programom,
12. na informácie týkajúce sa jeho osoby a jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov,
13. na individuálne vzdelávanie za podmienok ustanovených týmto zákonom podľa § 24.

(2) Dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú.

(3) Dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo používať pri výchove a vzdelávaní špeciálne učebnice a špeciálne didaktické a kompenzačné pomôcky; nepočujúcim deťom a žiakom sa zabezpečuje právo na vzdelávanie s použitím posunkovej reči nepočujúcich ako ich prirodzeného komunikačného prostriedku; nevidiacim deťom a žiakom sa zabezpečuje právo na výchovu a vzdelávanie s použitím Braillovhého písma; deťom a žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou sa zabezpečuje právo na výchovu a vzdelávanie prostredníctvom náhradných spôsobov dorozumievania.

(4) Dieťa alebo žiak je povinný

- a) neobmedzovať svojím konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania,
- b) dodržiavať školský poriadok školy a ďalšie vnútorné predpisy školy alebo školského zariadenia,
- c) chrániť pred poškodením majetok školy alebo školského zariadenia a majetok, ktorý škola alebo školské zariadenie využíva na výchovu a vzdelávanie,
- d) chrániť pred poškodením učebnice, učebné texty a učebné pomôcky, ktoré im boli bezplatne zapožičané,
- e) pravidelne sa zúčastňovať na výchove a vzdelávaní a riadne sa vzdelávať, ak tento zákon neustanovuje inak,
- f) konať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb zúčastňujúcich sa na výchove a vzdelávaní,
- g) ctíť si ľudskú dôstojnosť svojich spolužiakov a zamestnancov školy alebo školského zariadenia,
- h) rešpektovať pokyny zamestnancov školy alebo školského zariadenia, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vnútornými predpismi školy a dobrými mravmi,
- i) zúčastňovať sa mimoškolských aktivít, na ktoré sa prihlásil,
- j) vyjadrovať svoj názor vždy slušným spôsobom,
- k) akékoľvek ubližovanie spolužiakom a náznaky šikanovania medzi žiakmi ihneď hlásiť triednemu učiteľovi, výchovnému poradcovi alebo vedeniu školy.

(6) Zákonný zástupca dieťaťa alebo žiaka alebo zástupca zariadenia má právo

- a) žiadať, aby sa v rámci výchovy a vzdelávania v škole alebo v školskom zariadení poskytovali deťom a žiakom informácie a vedomosti vecne a mnohostranne v súlade so súčasným poznáním sveta a v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa zákona 245/2008
- b) oboznámiť sa s výchovno-vzdelávacím programom školy alebo školského zariadenia a školským poriadkom
- c) byť informovaný o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa,
- d) na poskytnutie poradenských služieb vo výchove a vzdelávaní svojho dieťaťa,
- e) zúčastňovať sa výchovy a vzdelávania po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy alebo školského zariadenia
- f) vyjadrovať sa k výchovno-vzdelávaciemu programu školy alebo školského zariadenia prostredníctvom orgánov školskej samosprávy
- g) byť prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy
- h) vybrať pre svoje dieťa školu alebo školské zariadenie, ktoré poskytuje výchovu a vzdelávanie zodpovedajúce schopnostiam, zdravotnému stavu, záujmom a záľubám dieťaťa, jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnosti a etnickej príslušnosti; právo na slobodnú voľbu školy alebo školského zariadenia možno uplatňovať v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy
- i) požiadať o uvoľnenie žiaka z vyučovania podľa pravidiel tohto školského poriadku
- j) voliť a byť volený do Rady školy

(7)Zákonný zástupca dieťaťa alebo žiaka alebo zástupca zariadenia je povinný

- a) vytvoriť pre dieťa podmienky na prípravu, na výchovu a vzdelávanie v škole a na plnenie školských povinností
- b) dodržiavať podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu svojho dieťaťa určené školským poriadkom
- c) dbať na sociálne a kultúrne zázemie dieťaťa a rešpektovať jeho špeciálne výchovnovzdelávacie potreby
- d) informovať školu alebo školské zariadenie o zmene zdravotnej spôsobilosti jeho dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania
- e) nahradiť škodu, ktorú žiak úmyselne zavinil
- f) prihlásiť svoje dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky

g) na vyzvanie riaditeľky školy sa osobne zúčastniť prejednávania závažných otázok týkajúcich sa výchovy a vzdelávania žiaka

Zásady správania a bezpečnosti v počítačovej učebni

Žiak má právo:

- Vstúpiť do učebne len s pedagogickým pracovníkom alebo na jeho pokyn.
- So súhlasom vyučujúceho využívať všetky zariadenia učebne (PC, tlačiareň, skener, reproduktory, mikrofón, webkameru, videodataprojektor).
- So súhlasom vyučujúceho používať nainštalované softvérové vybavenia k práci.
- Využívať zariadenia učebni mimo vyučovania, ak je na to vyhradený čas (podľa rozvrhu učebni, alebo po vzájomnej dohode s konkrétnym vyučujúcim) a pod dozorom učiteľa.
- Počas výuky pracovať len s programovým vybavením, ktoré je predmetom hodiny (výnimku môže povoliť len vyučujúci).

Žiak je povinný:

- Vchádzať do učebni informatiky vždy len v prezuvkách.
- Vchádzať do učebni informatiky s pomôckami podľa pokynov vyučujúceho na daný predmet, bez zbytočných tašiek a kabátov.
- Na začiatku skontrolovať svoje pracovisko- každú poruchu, chybu, prípadne neúplnosť hlásiť vyučujúcemu.
- Zapísať sa na papier, k tomu určenému (pri pravidelnej vyučovacej hodine usadiť sa pri tom istom stole).
- Šetrne sa správať k zariadeniam v učebniach.
- Dodržiavať pravidlá etikety (netiketu).
- Počas prestávok sa zdržiavať mimo učebni (pokiaľ vyučujúci neurčí inak alebo nepovolí výnimku).
- Vlastné nosiče dát (disketu, USB, CD, DVD, fotoaparáty,.....) používať len so súhlasom vyučujúceho (a po ich kontrole).
- Dbať na to, aby sa v jeho priechodoch nachádzali len potrebné súbory pre výuku a štúdium, pravidelne mazať jeho nepotrebný obsah.

- Po skončení práce uviesť pracovisko do pôvodného stavu.
- Používať na názvy priečinkov a súborov len vhodné mená.

Žiakom je zakázané:

- Meniť názvy a obsah súborov a priečinkov na pevnom disku s výnimkou vlastného adresára.
- Svojevoľne vytvárať a rušiť priečinky na pevnom disku s výnimkou vlastného adresára.
- Pokúšať sa prelomiť ochranný systém na pracovných staniciach a na serveri.
- Pokúšať sa akýmkoľvek spôsobom zisťovať prístupové heslá iných užívateľov (žiakov, učiteľov).
- Poskytnúť svoje prístupové heslo druhej osobe (cudzím žiakom).
- Prihlasovať sa do systému pod menom iného užívateľa.
- Vypínať rezidentnú antivírusovú ochranu.
- Bez súhlasu vyučujúceho inštalovať akýkoľvek softvér alebo pripájať ďalšie zariadenia.
- Bez súhlasu učiteľa meniť nastavenia ktoréhokoľvek nainštalovaného softvéru a pracovnej plochy.
- Svojevoľne premiestňovať súčasti svojho pracoviska alebo učebne.
- Akokoľvek zasahovať do elektrických súčastí pracoviska.
- Hrať hry, používať chat počas vyučovacej hodiny aj mimo nej v čase od 8.00 - do 15.30 hod. (pokiaľ vyučujúci neurčí inak alebo nepovolí výnimku).
- Prenášať cez sieť „nevhodné“ súbory (nelegálne kópia dát, data porušujúce autorský alebo iný zákon...).
- Jeť, piť, znečisťovať pracovisko, používať mobilný telefón.
- Ukladať na pracovný stôl akékoľvek predmety, ktoré nie sú bezprostredne potrebné pre prácu (tašky, časti odevu, desiata, mobil,...)
- Dotýkať sa poškodených vodičov a iných nechránených častí počítača.
- Pracovať pri otvorenom počítači.

Všetci žiaci školy potvrdia na začiatku školského roka vlastnoručným podpisom, že tieto pravidlá vzali na vedomie a zaväzujú sa ich dodržiavať,

Žiak preberá zodpovednosť za škody vzniknuté nedbanlivou manipuláciou alebo úmyselným poškodením zariadenia a vykoná náhradu.

Porušenie týchto pravidiel sa klasifikuje ako porušenie školského poriadku.

Uvedené pravidlá sú predbežné a možno ich kedykoľvek (podľa aktuálnej situácie) modifikovať a dopĺňať.

Zásady správania a bezpečnosti v telocvični

- Pred hodinou žiaci čakajú v triede, po zazvonení sa presunú do chodbičky, kde disciplinovane čakajú na vyučujúceho.
- Prechod žiakov do telocvične a z telocvične je disciplinovaný a výlučne v sprievode učiteľa.
- Žiaci sa prezliekajú v priestoroch šatne podľa pokynov vyučujúceho.
- Do telocvične vstupujú žiaci len v sprievode vyučujúceho.
- Žiak je povinný nosiť na hodiny telesnej výchovy telocvičný úbor, v prípade, že nemôže cvičiť sa vyučujúcemu ospravedlní, prípadne sa dohodne na spôsobe realizácie hodiny telesnej výchovy.
- Zakázané je používať pri cvičení okuliare, hodinky, retiazky, žuvať žuvačky a pod.
- Po príchode do telocvične žiaci nastúpia do určeného tvaru a podajú vyučujúcemu hlásenie.
- Vyučujúci je povinný skontrolovať počet žiakov a ich pripravenosť na hodinu telesnej výchovy z hľadiska oblečenia. V prípade nedostatkov môže žiakovi nariadiť opustiť priestor cvičiska a zaradiť ho medzi necvičiacich.
- Ak je žiak uznaný lekárom ako necvičiaci je povinný o tejto skutočnosti informovať vyučujúceho na vyučovacej hodine a predložiť lekárske potvrdenie.
- Ak je žiak uznaný lekárom ako necvičiaci počas celého školského roka, je povinný si vyzdvihnúť u vyučujúceho tlačivo a vyplnené a podpísané lekárom ho odovzdať späť vyučujúcemu.
- Počas vyučovania žiaci dbajú na pokyny vyučujúceho. Vyučujúci dodržiava bezpečnosť pri práci s náradím a zabezpečuje bezpečnosť počas celej vyučovacej hodiny. Pred cvičením upozorní na riziká cvičenia, vysvetlí zásady správneho vykonania cviku a zabezpečí pomoc.
- Kontroluje náradie, zistené nedostatky nahlási vyučujúcemu.

- Žiaci sa správajú v telocvični tak, aby nepoškodzovali telocvičné náradie a materiál. V prípade úmyselného poškodenia sú povinní škodu uhradiť škole.
- Do telocvične nenosia žiaci žiadne predmety, okrem žiackej knižky.
- V priestoroch telocvične je zakázané jesť a piť nápoje.
- Po skončení cvičenia sú žiaci povinní na pokyn vyučujúceho náradie skontrolovať a odložiť na svoje miesto.
- Žiaci po ukončení hodiny prejdú do šatní, kde vykonajú osobnú hygienu, prezlečú sa a odchádzajú spoločne do školy.
- Vyučujúci po skončení hodiny skontroluje priestory telocvične.

Všetci žiaci školy potvrdia na začiatku školského roka vlastnoručným podpisom, že tieto pravidlá vzali na vedomie a zaväzujú sa ich dodržiavať.

Žiak preberá zodpovednosť za škody vzniknuté nedbanlivou manipuláciou alebo úmyselným poškodením zariadenia a vykoná náhradu.

Porušenie týchto pravidiel sa klasifikuje ako porušenie školského poriadku.

Uvedené pravidlá sú predbežné a možno ich kedykoľvek (podľa aktuálnej situácie) modifikovať a dopĺňať.

Zásady správania sa a bezpečnosti v mediálnej triede

- Žiaci vstupujú do umeleckej triedy len v sprievode vyučujúcej.
- Na vyučovanie čakajú pred triedou a premiestňujú sa len v doprovode vyučujúceho.
- Na vyučovacej hodine žiaci rešpektujú pokyny vyučujúcej.
- Žiaci ohľaduplne zaobchádzajú so školským vybavením, nepoškodujú ho.
- Žiaci dodržiavajú základné hygienické pravidlá.
- Na odpadky používajú kôš, na papierový odpad vyčlenenú krabicu.
- Pred odchodom si každý žiak uprace svoje miesto.
- Službu konajúci žiaci pomôžu vyučujúcej upratať pomôcky a zotruť tabuľu.
- Na poslednej vyučovacej hodine si žiaci vykladajú svoje stoličky na lavice.
- Žiaci nemanipulujú s oknami ani so žalúziami.
- Vo svojich skrinkách na uskladnenie výtvarných pomôcok si udržujú poriadok a čistotu.

- Počas prestávky nevychádzajú z triedy, iba na WC, sú pod dohľadom vyučujúcej, nebehajú, správajú sa slušne.
- Vyučujúca je povinná po skončení výučby skontrolovať triedu a uzamknúť ju.

Vnútorňý poriadok a bezpečnostné pravidlá v jazykovej učebni

Žiak:

- vstupuje do učebne v prezuvkách a len v sprievode vyučujúceho
- vchádza do učebne s pomôckami podľa pokynov vyučujúceho na daný predmet, bez zbytočných tašiek
- na začiatku vyučovacej hodiny skontroluje svoje „pracovisko“, každú poruchu, chybu, prípadne neúplnosť hlási vyučujúcemu
- využíva zariadenie učebne v prítomnosti učiteľa a podľa jeho pokynov
- pri práci v učebni dbá na svoju bezpečnosť a na bezpečnosť svojich spolužiakov
- po skončení vyučovacej hodiny opúšťa učebňu v sprievode vyučujúceho počas prestávok sa zdržiava mimo učebne.

Žiakom je zakázané:

- jesť, piť, znečisťovať priestory učebne,
- ukladať na pracovný stôl akékoľvek predmety, ktoré nie sú bezprostredne potrebné pre prácu (tašky, časti odevu a pod.),
- manipulovať s CD prehrávačom, zariadeniami IKT a iným zariadením učebne bez povolenia a dozoru vyučujúceho, taktiež zapájať tieto zariadenia do elektrickej siete a následne ich zo siete odpájať
- otvárať a zatvárať okná bez súhlasu vyučujúceho
- poškodzovať a ničiť zariadenie učebne

Žiak a jeho zákonný zástupca preberajú zodpovednosť za škody vzniknuté nedbanlivou manipuláciou alebo úmyselným poškodením zariadenia učebne a sú povinní vzniknutú škodu nahradiť a vec uviesť do pôvodného stavu na vlastné náklady. Porušenie týchto pravidiel sa klasifikuje ako porušenie školského poriadku. V priestoroch učebne taktiež platia všetky pravidlá Vnútorňého poriadku ZŠ

Povinnosťou učiteľa je upozorniť žiakov na bezpečnostné opatrenia a vnútorný poriadok špeciálnej jazykovej učebne a každý žiak, využívajúci špeciálnu jazykovú učebňu, je povinný sa s týmito opatreniami a vnútorným poriadkom oboznámiť a dodržiavať ich.

Zásady bezpečnej práce žiakov v učebni chémie

- Vstup do učebne chémie, kabinetu chémie majú žiaci len v sprievode učiteľa
- Povinnosťou učiteľa je upozorniť žiakov na bezpečnostné opatrenia a každý žiak je povinný obsah laboratórneho poriadku poznať a dodržiavať ho
- Každý žiak je povinný :
  - v učebni dodržiavať čistotu a poriadok
  - zamestnávať sa pridelenou úlohou
  - požívať pracovný odev na laboratórne práce
- Svojoľná a nezodpovedná manipulácia s vodou a elektrickým prúdom je zakázaná
- Prísne zakázané je vykonávať svojoľné činnosti, napr. pokusy, ktoré nie sú predpísané;
- Pri práci v učebni dbá každý žiak nielen na svoju bezpečnosť, ale aj na bezpečnosť svojich spolužiakov
- Odpadové kyseliny je potrebné najskôr zriediť vo väčšej nádobe s vody a potom ich vylievat' do výlevky. Horúce roztoky sa najprv schladia alebo sa zriedia studenou vodou
- V prípade požiaru sa na hasenie zásadne používa piesok alebo hasiaci prístroj s oxidom uhličitým
- Pri zasiahnutí očí žieravinou treba na vymytie použiť prúd čistej vody a postihnutého ihneď odviezť k lekárovi
- Po ukončení prác musí byť uzatvorený prívod vody a elektrického prúdu
- Pred ukončením laboratórneho cvičenia sú žiaci povinní nahlásiť učiteľovi zistené nedostatky

Zásady bezpečnej práce žiakov v učebni fyziky

- Žiaci prichádzajú do učebne spolu s učiteľom

- Žiak sedí za prideleným laboratórnym stolom, je zodpovedný za poriadok na ňom i za poriadok vo svojom okolí
- Zistené nedostatky, poškodenie stola a ostatného inventára hlásia žiaci učiteľovi bezodkladne
- Žiaci majú na svojom stole zakázané :
  - uvoľňovať (poškodzovať) kryty na elektrických zariadeniach
  - uvoľňovať ventily na plyn
  - znečisťovať a znehodnocovať pracovný stôl
  - nešetrne zaobchádzať s elektrickými zariadeniami
- Frontálne pokusy a laboratórne úlohy vykonávajú žiaci podľa pokynov učiteľa
- So zariadeniami v rozvodnej sieti elektrického prúdu pracuje len učiteľ
- Učiteľ je povinný vypnúť elektrický prúd, uzatvoriť prístroje rozvodnej siete, pomôcky odniesť do kabinetu, kabinet i učebňu uzamknúť.

Všetci žiaci školy potvrdia na začiatku školského roka vlastnoručným podpisom, že tieto pravidlá vzali na vedomie a zaväzujú sa ich dodržiavať.

Žiak preberá zodpovednosť za škody vzniknuté nedbanlivou manipuláciou alebo úmyselným poškodením zariadenia a vykoná náhradu.

Porušenie týchto pravidiel sa klasifikuje ako porušenie školského poriadku.

Uvedené pravidlá sú predbežné a možno ich kedykoľvek (podľa aktuálnej situácie) modifikovať a dopĺňať.